

Za mandat można zapłacić kartą

2 września br. weszła w życie dość praktyczna zmiana Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia [dalej: kpsw]. Wprowadzone zostały bowiem przepisy dopuszczające możliwość uiszczenia grzywny nałożonej mandatem karnym w formie bezgotówkowej. Skorzystanie przez sprawcę wykroczenia z takiej możliwości będzie uzależnione oczywiście od tego, czy policjant nakładający grzywnę będzie dysponował terminalem płatniczym. Warto przy tym zapamiętać, że koszty, jakie mogą pojawić się w związku z autoryzacją transakcji i przekazem środków na właściwy rachunek bankowy, poniesie ukarany (art. 98 § 3a – 3b kpsw).

Dla kogo, jaki mandat?

Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w art. 98 przewiduje 3 rodzaje mandatów karnych:

- 1) gotówkowy – wydawany po uiszczeniu grzywny bezpośrednio policjantowi; może być nakładany tylko wobec osób czasowo przebywających w Polsce oraz osób niemających w niej miejsca stałego zamieszkania i pobytu; staje się prawomocny z chwilą jego uiszczenia;
- 2) kredytowany – podstawowy typ mandatu; wydawany za potwierdzeniem odbioru, staje się prawomocny z chwilą pokwitowania jego odbioru przez ukaranego;
- 3) zaoczny – wydawany wobec niezastanego na miejscu popełnienia wykroczenia, a niewątpliwego jego sprawcy; staje się prawomocny z chwilą uiszczenia mandatu we wskazanym miejscu i terminie.

Prawomocny mandat – może przestać być prawomocny

Zgodnie z treścią art. 101 kpsw, można żądać uchylenia prawomocnego mandatu, jeżeli:

- grzywnę nałożono za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie,
- grzywnę nałożono na osobę, która popełniła czyn zabroniony przed ukończeniem 17 lat,
- ukarany działał w obronie koniecznej, w stanie wyższej konieczności lub będąc niepoczytalnym,
- grzywnę nałożono w wysokości wyższej niż ustawowo dopuszczalna – w części przekraczającej jej dopuszczalną wysokość.

Wniosek o uchylenie mandatu z ww. przyczyn należy złożyć do właściwego sądu nie później niż w terminie 7 dni od uprawomocnienia się mandatu.

Warto też pamiętać, że uchylenie prawomocnego mandatu może nastąpić również z urzędu, także wtedy, gdy za dane wykroczenie konieczne lub zasadne byłoby orzeczenie środka karnego (np. przepadku), jak i gdy czyn będący wykroczeniem, jest też zarazem przestępstwem.

źródło: ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

Wybrane bieżące orzecznictwo

Zaplata skradzioną kartą bankową jest przestępstwem kradzieży z włamaniem: „Istotą bowiem włamania nie musi być przeniknięcie sprawcy do wnętrza zamkniętego pomieszczenia na skutek przełamania jego zabezpieczeń, lecz samo przełamanie zabezpieczeń zamykających dostęp do mienia i jednocześnie jednoznacznie manifestujących wolę właściciela (użytkownika) mienia niedopuszczenia do niego niepowołanych osób”.

Tym samym dla kwalifikacji prawnej czynu polegającego na dokonaniu transakcji cudzą kartą nie ma znaczenia kwota, na jaką opiewa ta transakcja. Kradzieżą z włamaniem będzie więc także dokonanie skradzioną kartą zakupu, na kwotę mniejszą niż ¼ minimalnego wynagrodzenia, tj. poniżej ustawowego progu, który w przypadku zwykłej kradzieży, odróżnia przestępstwo od wykroczenia.

Wyrok Sądu Najwyższego z 22 marca 2017 r., III KK 349/16

Więź rodzinna jako dobro osobiste: „Prawo do zachowania tych więzi jest nierozzerwanie związane z istotą osoby fizycznej jako podmiotu prawa. [...] Nieprawidłowe jest utożsamianie prawa do utrzymywania więzi rodzinnych z uczuciem przywiązania do bliskich. [...] więź rodzinna między osobami bliskimi istnieje niezależnie od stopnia i rodzaju łączących ich uczuć, które mogą jednie decydować o istnieniu i zakresie krzywdy związanej z naruszeniem prawa do utrzymywania więzi rodzinnych.”

W przywołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy uznał za zasadne żądanie od ubezpieczyciela zadośćuczynienia za krzywdę, jaką na skutek utraty relacji z ojcem, który stał się niepełnosprawny w wyniku wypadku komunikacyjnego, ponieśli jego synowie. Sąd przyjął, że za zerwanie więzi rodzinnych może przysługiwać zadośćuczynienie, gdyż więzi rodzinne są dobrem osobistym każdego człowieka. Stopień przywiązania między członkami rodziny decyduje zaś jedynie o istnieniu i zakresie krzywdy w przypadku zerwania tej więzi. Sąd wyjaśnił jednocześnie, że przez zerwanie tych więzi należy rozumieć nie tylko przypadki śmierci członka rodziny, ale i te, w których więź nie może być nawiązana i utrzymywana z powodu poważnego i nieodwracalnego uszczerbku na zdrowiu doznanego przez osobę bliską.

Wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2017 r., V CSK 291/16

Opracowanie: Ewa Koper – adwokat

Jesteśmy w posiadaniu pełnych danych związanych ze sprawami omawianymi w niniejszej publikacji.

Newsletter dostarczany jest bezpłatnie, w szczególności Klientom kancelarii. Treść publikacji nie jest formą doradztwa prawnego.

